

СЕМІТСЬКІ МОВИ

УДК 811.411.21+004.738.5

DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.2/02>

Кучеренко А. О.

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ АРАБСЬКОГО ДИПЛОМАТИЧНОГО ДИСКУРСУ В СОЦІАЛЬНИХ МЕДІА (НА МАТЕРІАЛАХ МЕРЕЖІ TWITTER/X)

Статтю присвячено проблемі функціонування сучасної стандартної арабської мови як інструмента офіційної комунікації дипломатичних відомств в цифровому середовищі, зокрема в соціальних мережах. Сьогодні ця сфера представлена окремим напрямом діяльності – цифровою дипломатією, яка набула популярності внаслідок обмежень в особистому спілкуванні під час пандемії Covid-19. Мова ЦД становить особливий інтерес для лінгвістів, адже стиль такої комунікації перебуває на перетині офіційного та неофіційного дискурсу. Для арабського світу ця ситуація ускладнюється також через варіювання та регіональні відмінності навіть для сучасної стандартної мови. Відтак, ця розвідка спрямована на розкриття мовної специфіки публікацій офіційних сторінок відомств декількох арабських країн (Йорданії, Єгипту, Саудівської Аравії) у мережі X. До уваги взято також вплив технологій і англійської мови на онлайн-комунікацію.

У статті проаналізовано як вербальні, так і невербальні особливості дописів. Виявлено активне застосування гештегів і тегів на позначення імен посадовців, установ, різних заходів тощо. Часто використовуються засоби візуалізації (емоджі, фото- та відеоматеріали). До тематики дослідженого контенту входили засідання Генеральної асамблеї ООН, кліматичний саміт, ізраїльсько-палестинський конфлікт 2023 року та інші. З'ясовано, що серед основних комунікативних цілей повідомлень переважають прагматичні, інформативна, фатична, рідше – емотивна. Серед основних типів повідомлень виділено офіційні заяви, цитати виступів високопосадовців, формальні привітання, повідомлення про зустрічі (офіційні та в кулуарах) та інші.

У дописах трьох країн передусім використовується сучасна стандартна арабська мова. Однак зафіксовано незначні відхилення від норми, вкраплення і повне дублювання тексту англійською мовою; телеграфний стиль, фонографічні відхилення у дописах єгипетського МЗС. Встановлено повторювані лексичні засоби, які уможливили поетапну інтенсифікацію впливу на реципієнта, у посланнях щодо ізраїльсько-палестинському конфлікту.

Ключові слова: арабський дипломатичний дискурс, комунікативна мета, мовне варіювання, соціальні медіа, цифрова дипломатія.

Постановка проблеми. Під час пандемії коронавірусу глобалізація та новітні технології зазнали ще потужнішого розвитку, адже віддалене спілкування, як наслідок соціальних обмежень, повинне було компенсувати нестачу особистих контактів між людьми. Перехід до активнішого використання інтернет-ресурсів в робочій сфері торкнувся й дипломатії по всьому світу. Не тільки офіційні державні установи нині мають сторінки в соціальних медіа, але й їхні працівники. Термін «цифрова диплома-

тія¹» (англ. digital diplomacy) з'явився відносно недавно² та використовується на позначення різних видів комунікації зовнішньополітичних відомств держав та їхніх представників

¹ Крім цифрової дипломатії, існують назви «електронна дипломатія» (e-diplomacy), «віртуальна дипломатія» (virtual diplomacy) та інші.

² Oxford Digital Diplomacy Research Group називають 2017 рік часом активізації цифрової дипломатії. Утім, в дослідженні зазначено, що ще раніше у 2006 р. в США та в 2007 р. у Швеції можна віднайти приклади цифровізації дипломатичної діяльності [5].

у глобальному медіапросторі [5, с. 4]. Арабською мовою, відповідно, використовується поняття *diblūmāsiyya raqmiyya* або *diblūmāsiyya iliktrūniyya* «електронна дипломатія».

Сучасний дипломатичний дискурс, з погляду мови, відбувається як із використанням стандартного, так і неформального реєстрів, адже навіть персональна інформація в дописах чиновників стає предметом уваги їхніх підписників. Це сприяє зближенню адресата й адресанта, покращує зв'язки між владою та громадськістю, а також міжнародні відносини у різних сферах. Більше того, цифрова дипломатія існує на стику з публічною дипломатією, а тому цей феномен є досить значущим для покращення мовно-культурних, політичних, економічних та інших зв'язків по всьому світу.

Утім, попри зазначені переваги, у дипломатичному онлайн-дискурсі слід враховувати й ризики, пов'язані з інформаційною безпекою. Витік даних, «зламани» сторінки політиків та інші випадки здатні завдати справжньої репутаційної шкоди державі. Сьогодні все частіше ми зустрічаємо термін “wearonization” (з англ. перетворення на зброю) щодо соціальних мереж та різних жанрів комунікації, які в них функціонують. Т. Мірошніченко та Г. Федорова вказують на такі виклики цифрової дипломатії (далі – ЦД), як проблема виявлення справжніх намірів та установок сторін у форматі віртуального спілкування (наприклад, на відеоконференціях), персоналізація спілкування, робота з конфіденційною інформацією онлайн тощо [1, с. 60]. Оскільки в онлайн-просторі вербальний компонент слугує засобом компенсації неособистого спілкування, то будь-яка мова постає як інструмент впливу на реципієнта. Особливий науковий інтерес становить арабська мова в онлайн-дискурсі, адже вона, будучи засобом національної самоідентифікації, представлена не єдиним варіантом, а регіональними різновидами, малодослідженими у галузі ЦД. Ця розвідка присвячена науковій проблемі впливу сучасних технологій на варіювання різних форм арабської мови офіційного дискурсу, а також на зміни узусу в глобальному медіапросторі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З одного боку, донедавна дослідники відзначали недостатній рівень залучення деяких арабських зовнішньополітичних відомств до робочої комунікації в соціальних мережах (зокрема, йдеться про Палестину) [6]. З іншого боку, як підкреслюють у своєму дослідженні О. Сегеда і В. Смолянюк, метою тієї ж ЦД Кувейту, наприклад, є забезпе-

чення інформаційної присутності в медіа, підтримка позитивного іміджу держави, здійснення різноманітних кампаній в соціальних мережах тощо [2, с. 80].

О. Атві-Боатенг та Х. Аль Мазруві, у свою чергу, звертають увагу на виклики, перед якими постає ОАЕ у сфері ЦД, зокрема й у вирішенні конфліктів. Науковці вказують на те, що дипломатичні повідомлення у соціальних медіа можуть перетворитися на знаряддя масового введення в оману [4, с. 4580]. Інтерес викликає також і те, що в розвідці О. Атві-Боатенг та Х. Аль Мазруві серед викликів арабської ЦД наведено мовний аспект. Зокрема, зазначено, що ефективна комунікація повинна здійснюватися мовою, зрозумілою цільовій аудиторії. У дописах ОАЕ до 2019 р. виявлено 65.1% повідомлень арабською мовою та 34.9% – англійською [4, с. 4586]. Утім, сьогодні урядові онлайн-платформи вже отримали версії німецькою, французькою, китайською та низкою інших мов, адже саме від мови залежить успішність провадження зовнішньої політики держави. Так, в українському МЗС, крім сторінок в соціальних мережах та веб-сайту відомства, також існує арабськомовна версія іміджевого ресурсу *ukraine.ua*.

Також А. Ахмад Абдулла, досліджуючи вплив ЦД на вирішення проблеми тероризму на прикладі Судану, доходить висновку, що суданській владі слід створити ефективнішу інформаційну стратегію та використовувати більше, ніж одну мову, для її впровадження [3].

І хоча в українському науковому просторі дослідники займаються вивченням арабської ЦД, це явище розглядають передусім як об'єкт політологічних розвідок. Таким чином, фактично, недостатньо уваги приділяється лінгвістичному аспекту (мова арабського дипломатичного дискурсу в соціальних медіа, вплив англійської мови на арабську, регіональне варіювання та інші важливі питання перебувають у недослідженій площині). Однак у зв'язку з поживленням українсько-арабських міждержавних відносин та зважаючи на суттєву роль самої арабської мови в налагодженні міжкультурної комунікації з арабським світом, слід відзначити потребу у розкритті мовної специфіки сучасних арабських медіа, а також у встановленні потенційних напрямків еволюції арабськомовного онлайн-дискурсу, доповнення арабістичної науково-практичної бази в Україні тощо. Цим і зумовлена *актуальність* такої наукової розвідки. *Новизна* роботи полягає в тому, що це одна з перших спроб в українських філологічних студіях з'ясувати лінгвістичні

риси арабськомовного дипломатичного дискурсу в соціальних медіа, зокрема й на матеріалі дописів про ізраїльсько-палестинський конфлікт, що почався в 2023 році.

Постановка завдання. Мета цієї праці – встановити мовні особливості дописів зовнішньополітичних відомств різних арабських країн (Йорданії, Єгипту, Саудівської Аравії) у мережі X (Twitter), враховуючи вплив технологій, англійської мови та регіонального варіювання на арабську онлайн-комунікацію. Матеріалом дослідження слугували близько 100 інтернет-публікацій на офіційних сторінках міністерств закордонних справ зазначених країн.

Для реалізації цієї мети необхідно виконати низку завдань:

- проаналізувати дописи на офіційних сторінках в мережі X з урахуванням вербального та невербального компонентів;
- визначити тематичні особливості досліджуваного контенту;
- з'ясувати типи публікацій на основі комунікативних цілей;
- виявити мовні риси, притаманні дискурсу певної країни, зіставивши повідомлення відомств Йорданії, Єгипту, Саудівської Аравії.

Виклад основного матеріалу. На підставі здійсненого аналізу сторінок міністерств закордонних справ низки арабських країн (Саудівської Аравії, Йорданії, Єгипту) та / або їхніх офіційних речників, було з'ясовано, що дописи створюються переважно у змішаному форматі. Фактично, це – полікодові тексти, які охоплюють як вербальний, так і позавербальний компоненти (емоджі, фото і відеоматеріали тощо). Більше того, сам текст за структурою є неоднорідним, містить гештеги ключових назв, теги імен посадовців-учасників заходів, засоби візуалізації (наприклад, емоджі рукостискань, прапорів) та інше. Наприклад:

@سمو وزير الخارجية الأمير #فيصل_بن_فرحان
يتلقى اتصالاً هاتفياً من معالي وزيرة خارجية
[الجمهورية الفرنسية السيدة كاثرين كولونا... 8]

«Його Високість міністр закордонних справ принц #Фейсал_бін_Фархан @FaisalbinFarhan провів телефонну розмову з міністеркою закордонних справ Франції пані Катрін Колонною...»

Дописи, присвячені зустрічам з представниками неарабського регіону нерідко дублюються англійським перекладом, щоб охопити відповідну аудиторію. Наприклад:

خلال الاجتماع الوزاري للآلية الثلاثية التي تجمع مصر واليونان
[وقبرص ... 9]

During the ministerial meeting of the tripartite mechanism which brings together Egypt, Greece and Cyprus...

«Під час зустрічі міністрів тристороннього механізму, який об'єднує Єгипет, Грецію та Кіпр...».

Утім, слід зазначити, що текстовий контент досліджених профілів є переважно арабськомовним.

За тематикою, дописи на офіційних сторінках МЗС Саудівської Аравії, Йорданії та Єгипту у Твіттер охоплюють передусім відкриті для загалу, тобто публічну сферу дипломатії. Вони спрямовані на інформування, свідчення активної діяльності відомств, забезпечення певного іміджу держави та інше. Тематично публікації пов'язані з актуальною ситуацією у світі, в арабському регіоні, а також в окремо взятій державі. Серед дослідженого контенту присутні теми засідань та зустрічей на полях Генеральної асамблеї ООН, реакції на події (зокрема, щодо ізраїльсько-палестинського конфлікту, російсько-української війни), питання, пов'язані з кліматом, та інше. Що стосується іміджевого аспекту, то це відображено, зокрема, у численних публікаціях, присвячених як офіційним виступам очільників міністерств, так і зустрічам з колегами на різних заходах, на кшталт кліматичних самітів, виступам у ЗМІ тощо.

У ході дослідження визначено, що різні типи повідомлень були спрямовані на досягнення необхідного комунікативного ефекту та здійснення впливу на реципієнта. Проаналізовані дописи вказують на такі комунікативні цілі:

- інформування (повідомлення щодо зустрічей, самітів, переговорів, а також цитати виступів міністрів та інших посадовців з висловленням політичної позиції держави; сповіщення, на кшталт консульських повідомлень для громадян);
- прагматична (офіційні заяви про зовнішньополітичні позиції держави щодо різних питань, ситуацій, конфліктів тощо; уривки з виступів посадовців у ЗМІ, що містять як іміджеві, так і політичні меседжі);
- фатична (заклики до певних дій, прийняття рішень міжнародними організаціями та інше);
- емотивна (реакції на події, новини, опис заходів і зустрічей офіційних осіб з підкресленням рівня поваги та близькості відносин між державами тощо).

Слід зазначити, що в межах одного повідомлення нерідко зафіксовано наявність більше, ніж однієї комунікативної мети. Серед вивчених матеріалів ми виділили такі типи повідомлень:

• цитати виступів міністрів та інших посадовців, метою яких є спонукання до певних реакцій (наприклад:

الخارجية @FaisalbinFarhan سمو #وزير_الخارجية تجدد المملكة دعوتها لإصلاح مجلس الأمن للاضطلاع بدوره»: ... [ليكون أكثر عدالة في تمثيل واقعا اليو 10]

«Його Високоповажність #Міністр закордонних справ @ФайсалбінФархан: “Королівство [Саудівська Аравія] знову закликає до реформування Ради Безпеки ООН, щоб вона виконувала свою роль і справедливіше представляла сьогоденну реальність.”»);

• привітання з державними святами та важливими подіями, які мають передусім прагматичні цілі підтримки комунікації (наприклад:

خالص التهاني والتبريكات لمقام خادم الحرمين الشريفين وسيدى سمو ولي العهد -حفظهما الله- ولأبناء وطننا بمناسبة #اليوم_الوطني 39. [11]

«Найщиріші привітання та благословення Його Величності Хранителю двох святинь та Його Високості наслідному принцу, хай береже їх Аллаг, а також народу нашої країни з нагоди #93-го Національного дня»);

• повідомлення щодо зустрічей, самітів, тощо, спрямовані на підтримку комунікації, свідчення поваги до іншої сторони, демонстрацію своєї діяльності та інше (наприклад:

حوار ودى بين وزير خارجية مصر والبرازيل علي هامش أعمال [الجمعية العامة للأمم المتحدة] 12...

«Дружній діалог між міністрами закордонних справ Єгипту та Бразилії на полях Генеральної Асамблеї ООН...»);

• заяви про зовнішньополітичні позиції держави щодо різних питань, ситуацій, конфліктів та іншого, які можуть бути одночасно спрямовані на інформування, спонукання, підкреслення емоційності і вираження ставлення тощо (наприклад:

سمو #ولي_العهد : ندين ما يشهده قطاع غزة من اعتداء عسكري واستهداف المدنيين واستمرار انتهاكات سلطة الاحتلال الاسرائيلية ... [للقانون الدولي الإنساني] 13]

«Його Високість #Наслідний_принц: “Ми засуджуємо події в Секторі Гази, спричинені військовим нападом та нападом на мирне населення, а також порушення Міжнародного гуманітарного права, що й далі здійснюються ізраїльською окупаційною владою...”»);

Хоча всі дописи відомств, на основі яких здійснено аналіз, містили передусім стандартну мову, виявлено деякі фонографічні, синтаксичні, стилістичні та функціональні відмінності. Найпомітнішу різницю становить текстовий контент сторінки речника єгипетського МЗС, на якій зафіксовано такі риси:

– телеграфний стиль онлайн-медіа (опущення окремих членів речення, заміна назв країн зображенням відповідних прапорів тощо). Наприклад:

@الآن| وزير الخارجية يتراس مع نظيره الأيرلندي جلسة مباحثات موسعة.. ملفات هامة على MichealMartinTD [طاولة المحادثات فى مقدمتها ... 14]

«Зараз| Міністр закордонних справ очолює разом зі своїм ірландським колегою @ MichealMartinTD розширену сесію переговорів.. Важливі справи на столі переговорів передусім...»

– регіональну специфіку графічної передачі (передусім субституцію ya’ i alif maqṣūḡa), наприклад:

حوار ودى بين وزير خارجية مصر والبرازيل علي هامش أعمال [الجمعية العامة] 12] ...

«Дружній діалог між міністрами закордонних справ Єгипту та Бразилії на полях Генеральної асамблеї...».

– використання англійських інтерферентів, на кшталт **lāyf** «наживо» (англ. live). Наприклад:

... [لايف الآن...وزير الخارجية فى حوار مع قناة العربية] 15]

«**Наживо** зараз... Міністр закордонних справ дає інтерв’ю на каналі «Аль-Арабія»...» (досл.: «у діалозі з каналом»).

– та інше.

Активно використовуються невербальні символи, на кшталт емоджі прапорів держав замість самих номінативів у прикладі вище, що, з одного боку, уможливило стислу передачу інформації, а з іншого – візуалізує її та робить ближчою до реципієнта в умовах дещо менш формального стилю в онлайн-спілкуванні, порівняно з офіційною письмовою дипломатичною комунікацією.

Наприклад:

يجتمعون فى عمان اليوم... EG JO SA AE QA PS وزراء خارجية موقف عربي موحد لا يقبل الاهتزاز ولا المواردية سيتم نقله إلى وزير ضرورة الوقف الفوري للاعتداءات الإسرائيلية/ أولوية... US خارجية دخول المساعدات/ لا للتهجير/ إنهاء الاحتلال وإقامة الدولة الفلسطينية [المستقلة هو الحل] 16]

«Міністри закордонних справ EG JO SA AE QA PS ... зустрінуться сьогодні в Аммані... Об’єднана арабська позиція, яка не допускає жодних коливань чи неоднозначності, буде донесена до держсекретаря США... Необхідність негайного припинення ізраїльської агресії / пріоритет надходженню допомоги / «ні» депортації / припинення окупації, а рішенням є створення незалежної палестинської держави».

На прикладі кейсу репрезентації ізраїльсько-палестинського конфлікту 2023 року в мережі X арабською мовою було встановлено, що в дипломатичному онлайн-дискурсі використовуються повторювані лексичні інструменти, які створюють

ефект поетапного підсилення впливу на реципієнта. Ці вислови функціонують в дописах різних типів (цитати, заяви, повідомлення про події, реакції на новини, фрагменти виступів у ЗМІ тощо) для забезпечення ефективної інформаційної кампанії, в межах якої виражається спільна позиція арабського світу. Дописи націлені як на внутрішню, так і на зовнішню аудиторію. Мова такої комунікації – це передусім сучасна стандартна арабська мова, а наявність зазначених вище незначних відхилень від норми чи невербальних елементів (емоджі) має на меті передусім наближення послання до реципієнтів (підписників сторінки).

У досліджених політичних посланнях («меседжах») щодо ізраїльсько-палестинського конфлікту 2023 року ми виявили ключові слова, мовні штампи і кліше, які уможливають передачу меседжів як експліцитно, так і імпліцитно. До таких мовних інструментів належить лексика, що безпосередньо слугує засобом спонукання до врегулювання: *darūratu waqfi hađihi l-ħarb* «необхідність припинення цієї війни», *tahqīqu s-salām* «досягнення миру», *tarsīhu s-salām* «зміцнення миру», *waqfu iṭlāqi n-nār fawran / al-waqfu l-fawriyyu li-iṭlāqi n-nār* «негайне припинення вогню», *waqfu t-tahjīri l-qasriy* «припинення примусової депортації», *man‘u tawsī‘i ruq‘ati š-širā‘* «недопущення розширення зони конфлікту», *qiyām dawla falasṭīniyya* «створення палестинської держави», *iğāṭatu l-madaniyyina wa inqādu l-atfāl* «допомога мирному населенню та порятунк дітей», *i‘timād hudna insāniyya* «встановлення гуманітарного перемир’я» тощо.

Інтерес викликають способи опису самої ситуації, що демонструють як поступову інтенсифікацію подій, так і реакції на них: *al-qadīyya al-falasṭīniyya* «палестинське питання», *at-taš‘īd al-‘askariyyu* «військова ескалація», *i‘tidā‘ askariyyu* «військова агресія / військовий напад», *al-ħarb al-musta‘mira* «колонізаторська війна» [7]. Попри переважне використання номінативу *ħarb* «війна», зафіксовано й лексеми *širā‘ / nizā‘* «конфлікт», а також *i‘tidā‘* «напад / агресія». Для порівняння, на позначення війни проти України арабські відомства донині можуть використовувати номінатив *azma* «криза».

Також ми зафіксували лексичні інструменти, за допомогою яких виражається позиція щодо дій Ізраїлю. Нерідко за лексемою *nudīnu* «ми засуджуємо» слідує висловлювання, пов’язані з міжнародним правом [7; 13]: *i‘tidā‘ askariyyu wa istihdāfu l-madaniyyina* «військова агресія і напад на мирне населення», *intihākāt sulṭati l-iḥtilāl li-l-qānūni d-duwaliyyi l-insāniyyu* «пору-

шення міжнародного гуманітарного права окупаційною владою Ізраїлю», *silsilatu l-intihākāt li-kāffati l-qawānīn wa l-a‘rāfi d-duwaliyya* «низка порушень усіх міжнародних норм і законів», *mā taqūmu bi-hi huwa jarā‘imu l-ħarb* «те, що [Ізраїль] чинить, є воєнними злочинами» тощо. Використовуючи низку лексичних засобів, на кшталт *i‘tidā‘* «напад / агресія», *intihākāt* «порушення», *jarā‘imu l-ħarb* «воєнні злочини», у контенті створюють загальне тло, з якого згодом формулюють конкретніші політичні послання, наприклад: *iṣlāḥ majlisi l-amn li-yakūna akṭar ‘adālatan* «реформування Ради безпеки [ООН], щоб вона стала більш справедливою» та *as-salām lan yatimm illā bi-qiyām dawla falasṭīniyya* «мир буде досягнутий лише із заснуванням палестинської держави».

Висновки. Отже, на підставі аналізу публікацій з’ясовано, що для досягнення бажаного комунікативного ефекту в дописах соціальної мережі Х арабські зовнішньополітичні відомства активно використовують невербальні засоби комунікації, на кшталт емоджі та інших символів, а також фото- та відеоматеріали, що додатково візуалізують повідомлення. Дописи слугують для досягнення різних комунікативних цілей, передусім – інформативної, прагматичної та фатичної. Разом з тим, в межах одного повідомлення зафіксовано поєднання різних цілей, а також емотивний компонент, який застосовується для посилення впливу на реципієнтів.

Серед досліджених типів повідомлень найбільше публікацій – це офіційні заяви високопосадовців та цитування їхніх виступів для ЗМІ, привітання з офіційними святами для інших країн, повідомлення про зустрічі, проведені переговори, відвідані заходи тощо, а також реакції на актуальні події, ситуації в арабському регіоні та у світі загалом. Тематика дослідженого контенту охоплює засідання Генеральної асамблеї ООН, реакції на події (зокрема, щодо ізраїльсько-палестинського конфлікту, російсько-української війни), питання, пов’язані з кліматом, та інше.

Основою дописів слугувала сучасна стандартна арабська мова. Однак зафіксовано також такі риси: вкраплення з англійської мови, наявні дописи, що дублюються англійською мовою (зокрема, стосовно заходів за участі представників неарабського світу); спрощений синтаксис та скорочення тексту через опущення окремих лексем (телеграфний стиль), а також незначні фонографічні риси діалекту у дописах речника єгипетського МЗС. Також виявлено повторювані лексичні інструменти, які створюють ефект поетапного підсилення впливу

на реципієнта, у дописах, присвячених ізраїльсько-палестинському конфлікту 2023 року. На базі таких дописів, які слугують для вираження спільної позиції арабських країн, у результаті сформульовані конкретні політичні послання (на кшталт заклику до реформування ООН).

Здійснена розвідка передбачає подальші дослідження особливостей арабської мови як інструменту ЦД, зокрема, потенціалу використання імпліцитних мовних засобів для передачі дипломатичних послань та чинення впливу на реципієнтів таких повідомлень.

Список літератури:

1. Мірошниченко Т., Федорова Г. Цифрова дипломатія як сучасний комунікаційний інструмент міжнародних відносин. *Політологія. Грані*. 2021. Т. 24, № 12. С. 58–66. DOI: 10.15421/1721119
2. Сегеда О., Смолянюк В. Сучасні процеси цифровізації в дипломатичній службі України та Кувейту. *Історико-політичні проблеми сучасного світу* : зб. наук. ст. Чернівці, 2020. Т. 42. С. 77–88. DOI: 10.31861/mhpi2020.42.77-88
3. 'Abd Allah A. Ad-diblūmāsiyya ar-raqmīyya wa dawru-hā fi muwājahati azmati al-irhābi (as-sūdānu unmuḍajan). *Humanities & Natural Sciences Journal*. 2022. 3(11). DOI: <https://doi.org/10.53796/hnsj31110>
4. Antwi-Boateng O., Al Mazrouei K. Al Ahmed. The Challenges of Digital Diplomacy in the Era of Globalization: The Case of the United Arab Emirates. *International Journal of Communication*. 2021. № 15. P. 4577–4595.
5. Manor I. The Digitalization of Diplomacy: Toward Clarification of a Fractured Terminology. *DigDiploROx Working Paper (Jan 2018)*. *Oxford Digital Diplomacy Research Group*. 2018. № 2. 20 p. URL: <http://www.qeh.ox.ac.uk/sites/www.odid.ox.ac.uk/files/DigDiploROxWP2.pdf> (дата звернення: 23.11.2023)
6. Zytoon M., Husain S. Digital Diplomacy as Tools of Communications Networks in foreign policy. *Wireless Personal Communication*. 2023. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11277-022-10124-2>

Ілюстративні матеріали:

1. Офіційна сторінка МЗС Йорданії. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/ForeignMinistry> (дата звернення: 23.11.2023)
2. سمو وزير الخارجية الأمير #فيصل_بن_فرحان @FaisalbinFarhan يتلقى اتصالاً هاتفياً... Офіційна сторінка МЗС Саудівської Аравії. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/KSAMOFA/status/1725517796505788807> (дата звернення: 01.02.2024).
3. خلال الاجتماع الوزاري للالاية الثلاثية التي تجمع مصر واليونان وقبرص... Офіційна сторінка МЗС Єгипту. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/MfaEgypt/status/1705323490608394627> (дата звернення: 01.02.2024).
4. تجدد المملكة دعوتها لإصلاح مجلس الأمن... Офіційна сторінка МЗС Саудівської Аравії. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/KSAMOFA/status/1705690733993250864> (дата звернення: 01.02.2024).
5. خالص التهاني والتبريكات لمقام خادم الحرمين الشريفين... Офіційна сторінка заступника міністра закордонних справ Саудівської Аравії. X (Twitter). URL: https://twitter.com/W_Elkhareiji/status/1705342149217153219 (дата звернення: 01.02.2024).
6. حوار ودي بين وزير خارجية مصر والبرازيل علي هامش أعمال الجمعية العامة... Офіційна сторінка МЗС Єгипту. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/MfaEgypt/status/1705259687908647176> (дата останнього звернення: 01.02.2024).
7. ندين ما يشهده قطاع غزة... سمو #ولي_العهد : Офіційна сторінка МЗС Саудівської Аравії. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/KSAMOFA/status/1723021560573813150> (дата звернення: 01.02.2024).
8. لايف الآن... وزير الخارجية في حوار مع قناة العربية. Офіційна сторінка МЗС Єгипту. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/MfaEgypt/status/1705259687908647176> (дата звернення: 01.02.2024).
9. الآن| وزير الخارجية يتراس مع نظيره الأيرلندي العربية. Офіційна сторінка МЗС Єгипту. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/MfaEgypt/status/1725553177762619615> (дата звернення: 01.02.2024).
10. وزراء خارجية EG JO SA AE QA PS يجتمعون في عمان اليوم... Офіційна сторінка МЗС Єгипту. X (Twitter). URL: <https://twitter.com/MfaEgypt/status/1720664668954386830> (дата останнього звернення: 01.02.2024).

Kucherenko A. O. LANGUAGE PECULIARITIES OF ARAB DIPLOMATIC DISCOURSE IN SOCIAL MEDIA (ON MATERIALS OF TWITTER/X NETWORK)

This paper is devoted to the problem of functioning of MSA as a tool of official communication of diplomatic agencies in the digital space, in particular in the social media. Today, this area is represented by a separate field of activity – digital diplomacy, which gained popularity due to the restrictions of personal communication during the Covid-19 pandemic. The language of digital diplomacy is particularly interesting for the linguists because the style of such communication is at the intersection of official and non-official discourse. For the Arab world, this situation is also complicated by language variation and regional differences even for the MSA. Therefore, this investigation is aimed at revealing the linguistic specificity of the publications on the official pages of foreign offices of several Arab countries (Jordan, Egypt, Saudi Arabia) in the X network. The impact of the technology and the English language on the online communication is also taken into account.

The article analyzes both verbal and non-verbal features of posts. It reveals the active use of hashtags and tags indicating to the names of officials, institutions, various events, etc. Visualization tools (emojis, photos and videos) are often used as well. The topics of the researched content included the UN General Assembly, the climate summit, the Israeli-Palestinian conflict in 2023, and so forth. It was found that in the studied messages, prevail such communicative goals as pragmatic, informative, phatic, and less often – emotional. Official statements, quotes from the speeches of high-ranking officials, formal greetings, posts about meetings (official and on the sidelines) and other were found among the main types of analysed tweets.

MSA is predominantly used in the posts of the three countries. However, minor deviations from the norm, English lexis insertions and the complete duplicating of text in English were recorded; as well as the telegraphic style, phonographic deviations in the posts of the Egyptian Ministry of Foreign Affairs. In the posts regarding the Israeli-Palestinian conflict, the study also revealed repetitive lexical instruments that enabled a gradual intensification of the effect on the recipient.

Key words: *Arabic diplomatic discourse, communicative goal, language variation, social media, digital diplomacy.*